

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมทางสังคมของนกแขวกในสภาพกรงเลี้ยง

ผู้เขียน

นายธนวิษ แก่นท้าว

ปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. นริทธิ์ สีตะสุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมสังคมของนกแขวกในสวนสัตว์เชียงใหม่ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึงเดือนมกราคม 2551 โดยใช้วิธี Scan Sampling Method พบพฤติกรรมส่วนตัว ได้แก่ ใช้ขนเหยียดตัว อ้าปาก สะบัดขน ฟองขน เดิน กระโดด ยืน บิน การกินอาหาร พฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ การจิกกัน การฟองขนขู่ การเกี่ยว ทำรัง การฟักไข่ และ การป้อนอาหาร พบว่าพฤติกรรมสังคมที่แสดงมากที่สุดคือการฟักไข่พบร้อยละ 66 พฤติกรรมสังคมที่พบน้อยที่สุดคือการป้อนอาหารพบร้อยละ 3 ส่วนพฤติกรรมก้าวร้าวพบการแสดงพฤติกรรมร้อยละ 31 โดยตัวเต็มวัยแสดงพฤติกรรมการฟองขนขู่พบมากที่สุดในเดือนสิงหาคม 2550 คือร้อยละ 2.86 ส่วนในตัวไม่เต็มวัยพบมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน 2550 คือร้อยละ 3.54 และไม่พบพฤติกรรมฟองขนขู่เลยทั้งตัวเต็มวัยและตัวไม่เต็มวัยในเดือนตุลาคม 2550 การแสดงพฤติกรรมการจิกในตัวเต็มวัยพบมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน 2550 คือร้อยละ 9.56 และพบน้อยที่สุดในเดือนกรกฎาคม 2550 คือร้อยละ 1.20 ส่วนในตัวไม่เต็มวัยพบมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม 2550 คือร้อยละ 6.45 และพบน้อยที่สุดในเดือนกันยายน 2550 คือร้อยละ 2.56 พบว่าในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2550 แสดงพฤติกรรมการฟักไข่มีความถี่มากที่สุด ความถี่น้อยที่สุดคือ ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม 2550 พบความก้าวร้าวโดยการจิกกันมีความถี่มากที่สุด ในปีพ.ศ. 2549 พบการสร้างรัง 5 รังโดยทำรังในรูปแบบเป็นโคโลนีคือสร้างรังใกล้ๆกัน ในปีพ.ศ. 2550 พบการสร้างรัง 12 รังโดยไม่พบพฤติกรรมการสร้างรังและพบว่านกแขวกมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมสูงสุดในช่วงก่อนและหลังการให้อาหาร

Thesis Title Social Behavior of Black-Crown Night Heron (*Nycticorax nycticorax*)
in Captive Condition

Author Mr. Tanawat Kantao

Degree Master of Science (Biology)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Narit Sitasuwan

ABSTRACT

The social behaviors of Black crown night-heron in Chiang Mai Zoo were studied since July 2007- January 2008 by Scan Sampling Method. Observed personal behaviors of this heron included grooming, stretching, feather wagging, feather rising, walking, jumping, standing, flying and foraging. The expressed social behaviors included pecking, feather rising (threat behavior), courtship, nesting, incubating and feeding. Incubating was the most performing social behavior (66%), while feeding was the least performing behavior (3%). The aggressive behavior was found 31%. Threat behavior was the most aggressive behavior displayed by adults in August 2007 (2.86%) and it was mostly displayed by juveniles in November 2007 (0.34%). Both adults and juveniles, however, did not display this behavior in October 2007. Pecking behavior of adults was mostly found in November 2007 (9.56%) and it was found least in July 2007 (1.20%). In juveniles, pecking behavior was mostly performed in July 2007 (6.45%) and it was the least behavior that performed in September 2007 (2.56%). The highest frequency of incubation was shown during July-August 2007 and the lowest frequency was found during September - October 2007. The most aggressive behavior was pecking behavior. 5 colonial nests were recorded. in 2006 and 12 nests were recorded in 2007. However, nesting behavior could not be observed. Pre- and post-feeding periods were found to be the periods that Black crown night-heron showed the highest frequency of behaviors.